

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORDU-GİRESUN-TRABZON İLLERİ
BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI
PLAN HÜKÜMLERİ

2023

İÇİNDEKİLER

1	PLAN HÜKÜMLERİ	1
1.1	AMAÇ VE KAPSAM.....	1
1.2	İLKELER.....	2
1.3	YÖNTEM.....	3
1.4	TANIMLAR.....	6
1.5	GENEL HÜKÜMLER.....	10
1.6	ÖZEL HÜKÜMLER.....	13

1 PLAN HÜKÜMLERİ

1.1 AMAÇ VE KAPSAM

Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nın amacı; Ordu-Giresun-Trabzon kıyı alanlarının ekonomik, toplumsal ve mekansal tüm sektörler itibarı ile incelenmesi, genelde kabul görmüş "Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi (BKAY/ICZM)" yaklaşımı da dikkate alınarak değerlendirilmesi ve bu bağlamda; gelecekte kıyı alanlarının koruma ölçütleri gözetilerek planlanmasıdır.

Bu çerçevede;

- Kıyı alanlarının çevre duyarlı kullanımının sağlanması,
- Ordu-Giresun-Trabzon Kıyı Alanları Mekansal Gelişme Stratejilerinin, uygulama, izleme, katılım ve denetlemeye yönelik kurumsal araçların geliştirilmesinin sağlanması,
- Ordu-Giresun-Trabzon kıyı alanlarında bütünleşik planlama ve yönetim modelinin geliştirilmesi, kıyı bölgesinde yetki ve sorumluluğu olan kurumlar ve sektörler arasında eşgüdümün sağlanması,
- Ordu-Giresun-Trabzon kıyı bölgesinde yer alan tarihi, arkeolojik ve tüm kültürel yapılar üzerindeki olası gelişme baskısı nedeniyle oluşacak tehditleri en aza indirerek kültürel envanterin korunması,
- Çevre kirliliğini azaltıcı ve biyolojik çeşitliliği artırmaya yönelik çalışmaların yapılması,
- Kıyıda müdahale edilmemiş alanların doğal haliyle korunması ve geliştirilmesi,
- Kıyıda asgari müdahale ile azami fayda sağlanması,
- 3621 Sayılı Kıyı Kanunu'nun uygulama aşamasında ortaya çıkan sorunların ortadan kaldırılabilmesi için yeni bir yaklaşım ve modelin geliştirilmesi ve kıyı alanlarına ilişkin planlama politikalarının geliştirilmesi,
- Ordu-Giresun-Trabzon kıyı bölgesinin iklim değişikliği etkilerinden en az şekilde etkilenmesi ve uyum sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınması hedeflenmektedir.

Bu plan, şematik ve grafik planlama diline uygun olarak, araştırma raporu, uzman değerlendirme raporları, plan paftası, plan açıklama raporu ve plan hükümleri ile bütün olarak stratejik planlama yaklaşımı çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ortamında hazırlanmıştır.

Bu plan, Karadeniz Bölgesinde yer alan, TR90 Düzey-II Bölgesi sınırları içerisinde kalan yaklaşık 500 km kıyı uzunluğuna, 94.037,89 ha alana sahip kıyı alanının, kara ve deniz tarafındaki çalışma alanı ile etkileşim alanını kapsamaktadır.

Bu plan 3 bölge ve 7 alt bölgeye ayrılmıştır.

Bölge Adı	Alt Bölge Adı
Ordu Bölgesi	Ünye-Fatsa Alt Bölgesi
	Perşembe-Altınordu-Gülyalı Alt Bölgesi
Giresun Bölgesi	Piraziz-Giresun-Keşap Alt Bölgesi
	Espiye-Tirebolu-Görece-Eynesil Alt Bölgesi
Trabzon Bölgesi	Beşikdüzü-Vakıfkebir-Çarşıbaşı Alt Bölgesi
	Akçaabat-Ortahisar-Yomra Alt Bölgesi
	Arsin-Araklı-Sürmene-Of Alt Bölgesi

1.2 İLKELER

Plan'da aşağıdaki ilkeler benimsenmiştir:

- Kıyı alanlarında, biyolojik ve doğal çeşitliliğin muhafaza edilmesi, deniz ve kara canlıları ile bunların yaşam çevrelerinin üretkenliğinin sürdürülmesi koruma-kullanma dengesi içinde sağlanacaktır.
- Kıyı alanlarındaki sucul ve karasal ekosistemlerdeki yaşam alanlarının korunarak gelecek kuşaklara aktarılması sağlanacaktır.
- Kıyı alanlarının sürdürülebilir kullanımı ilkesi doğrultusunda planlama bölgesinde yer alan doğal ve kültürel değerler korunacaktır.
- Kıyı kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı için kullanımlar ve sektörler arası uyum sağlanacaktır.
- Ender görülen nitelikte biyolojik ve doğal çeşitlilik barındıran ve böylelikle de korunması gereken ortak mirası oluşturan bölgeler, özel bazı önlemler ile korunacaktır.

1.3 YÖNTEM

Bu Planda, Araştırma Raporu ve Uzman Değerlendirme Raporları sonuçları doğrultusunda plan kararlarının ve çalışma alanında kıyı yapılarının yer seçimine dayanak oluşturacak bilimsel verinin üretilmesinde çok kriterli karar verme yöntemi kullanılmıştır.

Çok kriterli karar verme yönteminde 5 ana kriter belirlenmiştir. Bu ana kriterler “Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler, Kara-Deniz Ara Yüzü SÇD Alanlarına İlişkin Kriterler, Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler, Çevresel Etki Kriterleri, Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri”dir.

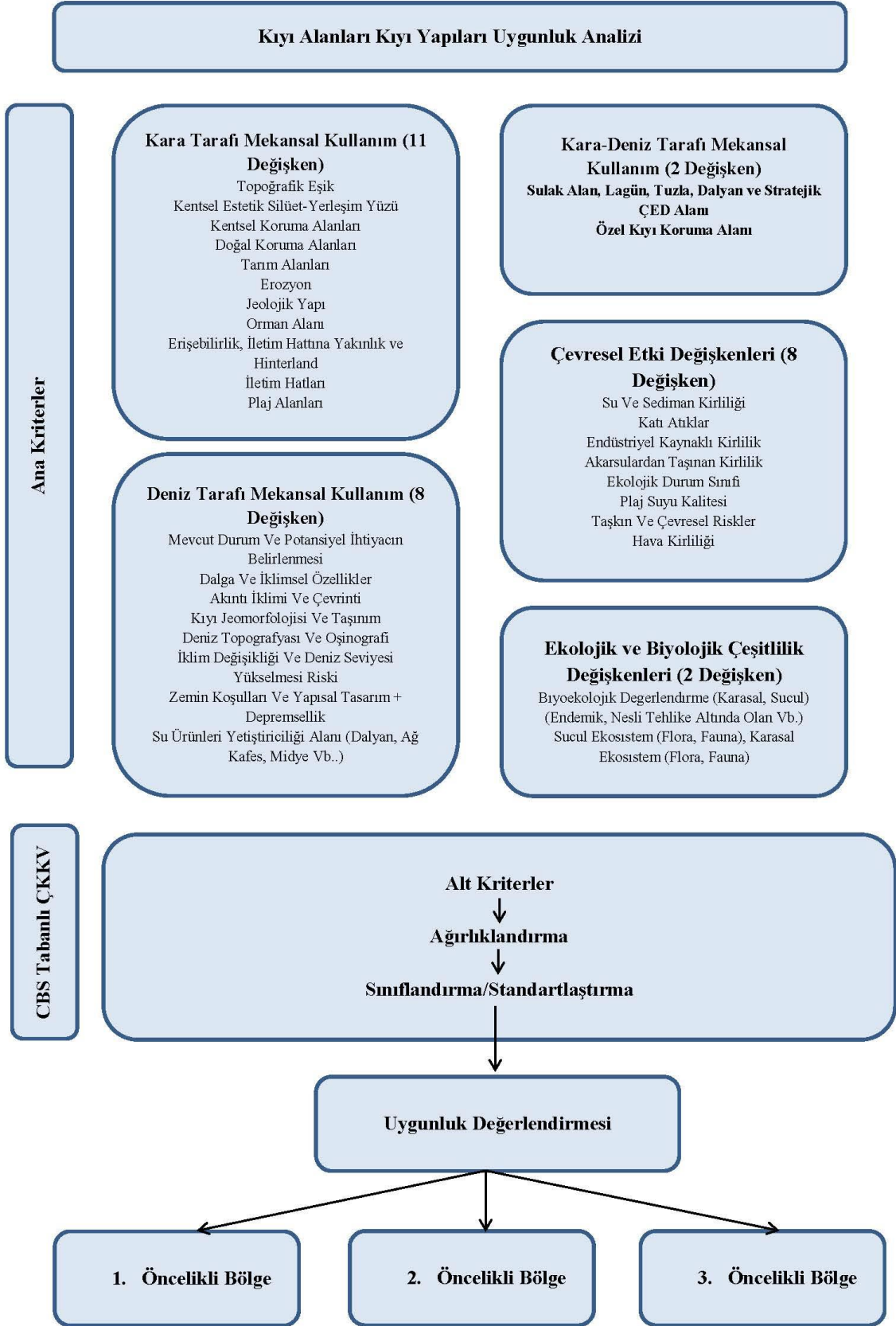
Her bir ana kriterlere ilişkin alt kriterler ve parametreler belirlenmiştir. Alt kriterlere verilen puanların toplamı 100 olacak şekilde her parametre için uzmanlar tarafından puanlama yapılarak her bir ana kriter içinde yer alan alt kriterlerdeki puanların kendi arasında toplanmış, yine her bir ana kritere uzmanlar tarafından katsayılar verilmiş ve bu katsayılar ile her bir ana kriterin puanı çarpılmıştır.

Son olarak katsayılar ile çarpılarak elde edilen ana kriterler karşılaştırılmış ve puanların toplamları alınarak nihai plan kararlarının üretilmesinde dayanak olacak, mekânsal olarak kısıtlı olabilecek ya da yapılaşma imkânı olan alanlara öncelikli olarak yönlendirici nitelikte olan bilimsel bir veriye ulaşılmıştır.

Kıyı yapılarının hangi alanlara yapılabileceği, hangi alanlara yapılmasında mekânsal, çevresel-ekolojik ve biyolojik olarak sakınca olabileceğine ilişkin öncelik düzeyleri belirlenmiştir. Plan paftasında bu öncelik düzeyleri 1., 2. ve 3. Öncelikli Bölgeler olarak tanımlanmış ve 1. Öncelikli bölgeler sarı renk ile, 2. Öncelikli bölgeler turuncu renk ile ve 3. Öncelikli bölgeler kırmızı renk ile gösterilmiştir.

ÖNCELİKLİ BÖLGELER

	1. Öncelikli Bölge
	2. Öncelikli Bölge
	3. Öncelikli Bölge

	Alt Kriterler	Ağırlık Puanı (Toplam 100 Olacak Şekilde Ağırlıklandırma)	Parametreler	Uygunluk Puanı
Ana Kriter 1 (Ağırlık Puan Katsayısı)	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1
			Parametre 2	5
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 2	Parametre 1	1
			Parametre 2	20
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 3	Parametre 1	1
			Parametre 2	17
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 4	Parametre 1	1
			Parametre 2	12
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 5	Parametre 1	1
			Parametre 2	5
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 6	Parametre 1	1
			Parametre 2	4
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 7	Parametre 1	1	
		Parametre 2	7	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 8	Parametre 1	1	
		Parametre 2	12	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 9	Parametre 1	1	
		Parametre 2	6	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1	
		Parametre 2	4	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 11	Parametre 1	1	
		Parametre 2	8	
Ana Kriter 2 (Ağırlık Puan Katsayısı)	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1
			Parametre 2	50
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 2	Parametre 1	1	
		Parametre 2	50	
Ana Kriter 3 (Ağırlık Puan Katsayısı)	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1
			Parametre 2	22
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 2	Parametre 1	1
			Parametre 2	13
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 3	Parametre 1	1
			Parametre 2	9
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 4	Parametre 1	1
			Parametre 2	9
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 5	Parametre 1	1
			Parametre 2	13
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 6	Parametre 1	1
			Parametre 2	13
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 7	Parametre 1	1	
		Parametre 2	13	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 8	Parametre 1	1	
		Parametre 2	9	
Ana Kriter 4 (Ağırlık Puan Katsayısı)	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1
			Parametre 2	23
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 2	Parametre 1	1
			Parametre 2	14
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 3	Parametre 1	1
			Parametre 2	14
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 4	Parametre 1	1
			Parametre 2	14
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 5	Parametre 1	1
			Parametre 2	18
	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 6	Parametre 1	1
			Parametre 2	9
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 7	Parametre 1	1	
		Parametre 2	9	
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 8	Parametre 1	1	
		Parametre 2	5	
Ana Kriter 5 (Ağırlık Puan Katsayısı)	Alt Kriter	Ağırlık Puanı 1	Parametre 1	1
			Parametre 2	60
Alt Kriter	Ağırlık Puanı 2	Parametre 1	1	
		Parametre 2	40	

1.4 TANIMLAR

- 1.4.1. Bakanlık:** T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır. (Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü, Mekansal Stratejiler ve Çevre Düzeni Planları Dairesi Başkanlığı)
- 1.4.2. Yetkili İdare:** Kıyı yapılarına ilişkin İmar Planı onaylama yetkili idarelerdir. (T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü (MPGM), Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü (TVK), Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB))
- 1.4.3. İlgili İdare:** Sahil şeridindeki her türlü işleme ve kıyı yapılarına ilişkin planlama, projelendirme, uygulama, denetleme ve ruhsatlandırma yetkisine sahip idarelerdir.
- 1.4.4. Bütünleşik Kıyı Alanları Planı:** Kıyıları, etkileşim alanı ile birlikte tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla ele alan; kıyı alanlarındaki fonksiyon ve faaliyetler ile kıyı alanlarına yönelik hedefler arasındaki uyumu sağlayan; sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda kıyı ekosisteminin korunmasını ve doğal kaynakların kullanımını gözeterek; ulaşım türleri ile ilgili kıyıda yapılması gerekli altyapı tesislerini içeren; koruma ve kullanma dengesini sağlayacak biçimde mekânsal hedef, strateji ve eylem önerilerini ve yönetim planını kapsayan, 1/25.000 veya 1/50.000 ölçekte şematik ve grafik planlama diline uygun, plan paftası ve planlama raporu ile bütün olarak stratejik planlama yaklaşımını çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hazırlanan plandır.
- 1.4.5. Araştırma Alanı:** Çalışma Alanı ve Etkileşim Alanının bütünü araştırma alanını ifade eder.
- 1.4.6. Çalışma Alanı:** Ordu, Giresun, Trabzon kıyı alanları ile bu illere ait kıyıların doğrudan etkileşim içinde bulunduğu geri sahayı ve deniz tarafını içeren, Plan üzerinde işaretli alandır.
- 1.4.7. Etkileşim Alanı:** Kıyının dolaylı etkileşim içinde olduğu, çalışma alanı sınırı dışında ve bu alana bitişik kara tarafındaki alanı ifade eden, Plan üzerinde işaretli alandır.
- 1.4.8. Bölge Sınırı:** Çalışma alanı içerisinde, benzer özelliklere sahip ve/veya ilişki içinde olan doğal varlıkların, arazi kullanım türlerinin bir arada ele alınmasına imkan verecek şekilde doğal, yasal ve yapay eşikler göz önünde bulundurularak belirlenen sınırdır.
- 1.4.9. Alt Bölge Sınırı:** Bölge sınırı içerisinde, fiziki, ekolojik ve/veya sosyo-ekonomik özelliklerinden dolayı birlikte ele alınması gerektiği tespit edilen alanları içerecek şekilde belirlenen sınırdır.

1.4.10. Uzman Değerlendirme Raporları: İlgili uzmanlar tarafından, uzmanlık konusu için teknik detaylarını içerecek şekilde, Kıyı Yapıları, Kıyı Mevzuatı ve Planlanması, Sahil Şeridi Batimetrik ve Oşinografik Ölçümler, Deniz Kıyı Ekosistemi ve Deniz Ulaşım, Taşımacılığı ve Lojistik konularında hazırlanmış teknik raporlardır.

1.4.11. Öncelikli Bölgeler: Plan Açıklama Raporu'nda açıklanan Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Ölçütler, Kara-Deniz Ara Yüzü SÇD Alanlarına İlişkin Ölçütler, Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Ölçütler, Çevresel Etki Ölçütleri ile Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Ölçütleri ile belirlenen; Öncelikli Tesislerin yer seçimi uygunluğunun değerlendirildiği, 1. Öncelikli, 2. Öncelikli ve 3. Öncelikli olmak üzere 3 sınıfa ayrılan alanlardır.

ÖNCELİKLI BÖLGELER	
	1. ÖNCELİKLI BÖLGE
	2. ÖNCELİKLI BÖLGE
	3. ÖNCELİKLI BÖLGE

1.4.12. Öncelikli Tesisler: Bölge/alt bölge sınırları içerisinde koruma ve kullanma öncelikleri değerlendirilerek yapılması öncelikle teşvik edilen kıyı yapı tipi veya kullanımını tanımlar.

1.4.13. Mevcut ve Planlı Tesisler: Çalışma alanı içerisinde hâlihazırda mevcut/planlı olarak bulunan kıyı yapılarıdır.

Mevcut /Planlı Tesisler	Öncelikli Tesisler
LİMAN (F:Feribot/Yolcu, Y:Yük, K: Kruvaziyer)	

1.4.14. Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi: Kıyı alanlarında planlanan bir faaliyetin fiziksel, ekolojik, biyolojik, çevresel, kültürel, sosyo-ekonomik vb. etkilerini değerlendirmek ve bu etkilerin birbirleriyle etkileşimini ortaya koymak üzere, sistematik, objektif ve disiplinler arası özelliği ile, çeşitli ana bileşen ve alt bileşenleri (Karasal Etkileşim Alanı; *Topoğrafik Eşik, Kentsel Estetik Siluet - Yerleşim Yüzü, Kentsel Koruma Alanları, Doğal Koruma Alanları, Tarım Alanları, Erozyon, Jeolojik Yapı, Orman Alanı, Erişilebilirlik, İletim Hattına Yakınlık Ve Hinterland, İletim Hatları, Plaj Alanları, Kara-Deniz Arayüzü SÇD Alanları; Sulak Alan, Lagün, Tuzla, Dalyan ve Stratejik ÇED Alanı, Özel kıyı Koruma Alanı, Denizel Etkileşim Alanı; Mevcut Durum ve Potansiyel İhtiyacın Belirlenmesi, Dalga ve İklimsel Özellikler, Akıntı İklimi ve Çevrinti, Kıyı Jeomorfolojisi ve Taşınım, Deniz Topografyası ve Oşinografi, İklim Değişikliği ve Deniz Seviyesi Yükselmesi Riski, Zemin Koşulları ve Yapısal Tasarım, Depremsellik, Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanı (Dalyan, Ağ Kafes, Midye vb.), Çevresel Etki; Su ve Sediman Kirliliği, Katı Atıklar,*

Endüstriyel Kaynaklı Kirlilik, Akarsulardan Taşınan Kirlilik, Ekolojik Durum Sınıfı, Plaj Suyu Kalitesi, Taşkın ve Çevresel Riskler, Hava Kirliliği, Ekolojik-Biyolojik Çeşitlilik; Biyoekolojik Değerlendirme (Karasal, Sucul) (Endemik, Nesli Tehlike Altında Olan vb.), Sucul Ekosistem (Flora, Fauna), Karasal Ekosistem (Flora, Fauna)) taşıma kapasite analizleri, kurum görüşleri ve uzman değerlendirme raporları ile ortaya koyan öncelikli bölgeleri ve öncelikli tesislerinin belirlenmesinde ve yer seçiminde kullanılan bir araçtır.

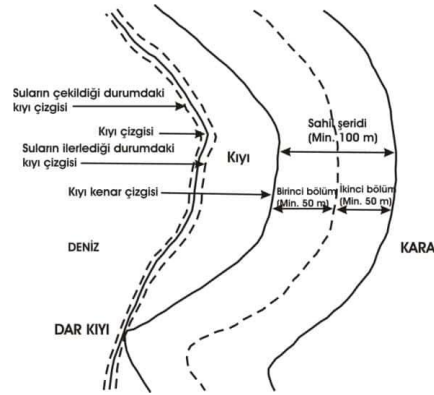
1.4.15. Kıyı: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alandır.

1.4.16. Kıyı Alanları: Kıyı çizgisinden itibaren deniz yönündeki sahayı tanımlar.

1.4.17. Sahil Şeridi: Deniz ve tabii göllerin kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alandır.

1.4.18. Kıyı Çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgidir.

1.4.19. Kıyı Kenar Çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınırınıdır.

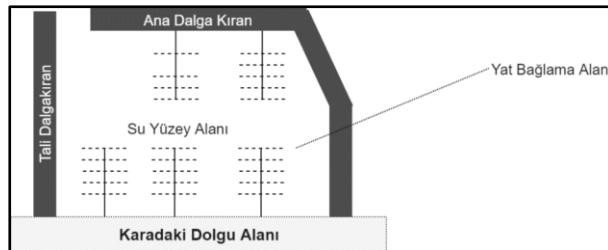
1.4.20. Kıyı Yapıları: 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili tebliğlerinde tanımlanan tesislerin tümüdür.

1.4.21. Kıyı Geri Sahası: Kıyı çizgisinden itibaren kara yönündeki sahayı tanımlar.

1.4.22. Kıyı Taşıma Kapasitesi: Kıyının fiziki, ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı değerlendirilerek mevcut ve yeni yapılacak kıyı yapılarının konum, sayı ve türleri dikkate alınarak planla belirlenen kapasitedir.

1.4.23. Kıyı Silueti Çalışması: Çalışma alanındaki kıyıların görsel olarak algılanmasını artırmak ve kıyı karakteristiğinin belirlenmesi amacıyla kıyı kenar çizgisinden itibaren deniz tarafından kıyı silüetinin ölçekli olarak gösterildiği belgedir.

- 1.4.24. Mekansal Planlar:** 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca hazırlanan, kapsadıkları alan ve amaçları açısından üst kademedен alt kademeye doğru sırasıyla; mekânsal strateji planı, çevre düzeni planı ve imar planını ifade eder
- 1.4.25. Sektörel Planlar:** Konusuna göre (enerji, turizm, ulaşım, çevre vb.) ilgili idarelerce yapılan/yaptırılan, ilgili sektörün gelişimine yönelik hazırlanan master planlardır.
- 1.4.26. Yük Limanı:** Yük taşıma modunun değiştirildiği, birden fazla yük tipine hizmet veren kıyı tesisi.
- 1.4.27. Tersane:** Her cins ve boyutlarda gemi ve su araçlarının inşası, bakım-onarım ve tadilatlarından biri veya birkaçının yapılmasına imkân sağlayan en az elli metre deniz cephesine sahip ve gemi inşa kapasitesi belirlenmiş, teknik ve sosyal alt yapısı, yönetim, destek, bakım, onarım ve depolama birimleri de bulunan kıyı yapılarıdır.
- 1.4.28. Yat Limanı:** Yatlara güvenli bir bağlama ve her yata doğrudan yürüyerek çıkılmasına imkân sağlayan, yeterli derinlikte su bulunan ve yatlara teknik ve sosyal altyapı, yönetim, destek, konaklama, bakım ve onarım hizmetlerini sunan, rüzgâr ve deniz tesirlerinden korunmuş, işletme izin belgesi almış, turizm işletmesi belgeli kıyı yapılarıdır.
- 1.4.29. Balıkçı Barınağı:** Balıkçı teknelerine hizmet vermek amacıyla dalgakıranla korunmuş, yöre balıkçılarının ihtiyacına yetecek kadar havuz ve geri sahaya sahip, bağlama rıhtımları ile suyu, elektriği, ağ kurutma sahası, çekek yeri, yönetim birimi, deniz ürünlerine geçici depolama ve satış üniteleri bulunan kıyı yapılarıdır.
- 1.4.30. Çekek Yeri:** Tam boyu altmış metreye kadar her türlü gemi veya su araçlarına bakım-onarım, kışlatma ile teknik altyapı ve yönetim hizmeti veren tesislerdir.
- 1.4.31. İskele:** Gemi, vapur, tekne, kayık gibi deniz taşıtlarının yanaşması, rampa edebilmesi için ucu karaya bağlı olarak deniz üzerine inşa edilen, uzunluğu suyun sığlığına göre değişen, ahşap ya da kargir yapıdır.

- 1.4.32. Kıyı Koruma Yapısı-Mahmuz:** Kıyı çizgisi gerisini dalga etkilerine karşı korumak, kıyı çizgisi gerisindeki zemini tutmak ve kıyı çizgisini kararlı hale getirmek amacıyla öngörülen yapılardır. Bu yapılar kıyı çizgisine paralel olarak inşaa edilebildikleri gibi, kıyı çizgisine dik olarak da (mahmuz) konumlandırılabilir.

- 1.4.33. Su Ürünleri:** Denizlerde ve iç sularda bulunan bitkiler ile hayvanlar ve bunların yumurtalarını (4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanununun kapsamına giren hayvanlar hariç) ifade eder.
- 1.4.34. Su Ürünleri Yetiştiriciliği:** Yetiştiricilik tesislerinde, entansif, yarı entansif veya ekstansif şartlarda yapılan, su ürünlerini üretme ve/veya büyütme (besicilik) faaliyetini ifade eder.
- 1.4.35. Rekreatif Amaçlı Kıyı Tesisleri:** Günübürlük kullanımlara izin veren, doğa ile uyumlu, kalıcı olmayan türde ve kara alanındaki sosyal ve doğal doku ile uyumlu rekreatif amaçla kullanılabilen, bazı bölgelerde plaj, su sporları gibi faaliyetlere hizmet sağlayan tesisler ve kıyı yapılarıdır.
- 1.4.36. Veri Tabanı:** Plana ilişkin her türlü altlık verinin depolandığı, hızlıca ulaşılabilen ve sorgulanabilen, bilgisayar ortamında tutulan sayısal verilerin tümüdür.

1.5 GENEL HÜKÜMLER

- 1.5.1.** Bu Plan; plan paftaları, plan açıklama raporu ve plan hükümleri ile bütündür. Sektörel ve mekansal planlar yapılırken bu belgelerin tümünün göz önünde bulundurulması zorunludur.
- 1.5.2.** Bu Plan, kıyı ve etkileşim alanına özgü üst ölçekli mekansal planlara girdi sağlayan, imar planı kararlarını yönlendiren bütüncül yaklaşımla hazırlanan stratejik bir plan niteliğinde olup fiziki plan değildir.
- 1.5.3.** Bu plandan ölçü alınarak uygulama yapılamaz. Saha çalışması ve diğer ilgili verilere dayandırılarak, çok kriterli karar verme yöntemi sonucunda oluşturulan öncelikli bölge gösterimi şematiktir.
- 1.5.4.** Bu planın onayından sonra ilgili idarelerce yapılacak tüm sektörel ve mekansal planlarda, bu planın planlama ilkeleri, hedefleri, kararları ve hükümleri geçerlidir. Bu plan kapsamındaki kıyı alanlarının tamamında yapılacak her tür ve ölçekteki planlarda yetkili ve ilgili idarelerce bu plana göre işlem tesis edilecektir. Bu planda bölge ve alt bölge sınırları konusunda tereddüde düşülmesi durumunda uygulamalar Bakanlıkça veri tabanı incelemesini takiben yönlendirilecektir.
- 1.5.5.** Çalışma ve Etkileşim Alanı içerisinde kalan ve kıyı geri sahasında, plan paftası üzerinde Kentsel Alanlar, Kentsel Olmayan Alanlar lejantıyla gösterilmiş alanlar şematiktir. Mekansal mevcut durumu ya da gelişme kararlarını içermez.
- 1.5.6.** Bu Plan kapsamında, kıyı yapılarına ilişkin yapılacak her tür ve ölçekteki mekansal planlarda yetkili ve ilgili idarelerin, bu plana göre düzenleme yapması zorunludur.

- 1.5.7.** Bu planın onayından önce imar planı süreçleri başlamış olan kıyı yapılarına ilişkin iş ve işlemler kurum/kuruluş görüşleri doğrultusunda ilgili/yetkili idaresince yürütülür.
- 1.5.8.** Bu plan kapsamındaki alanlarda hazırlanacak mekânsal planlar, kıyı yapılarına ilişkin teknik altyapı ihtiyacı ve ulaşım bağlantıları gibi kıyı alanı geri sahasındaki kullanım ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanacaktır.
- 1.5.9.** Çalışma alanında konumu ve ilgisine göre 1. Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. Maddesi, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve Yönetmelikleri, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmelikleri, 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Yönetmelikleri, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve Yönetmelikleri, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve Yönetmelikleri, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 3213 sayılı Maden Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve Yönetmelikleri, Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği, Çevresel Etki ve Değerlendirme Yönetmeliği, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılştırılması Hakkında Kanun, 618 sayılı Limanlar Kanunu, 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunu, Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uyulacaktır.
- 1.5.10.** Özel kanunlarla planlama yetkisi verilen alanlarda, bu planın ilke, strateji ve öncelikli bölge ve öncelikli tesisler doğrultusunda, yetkili kurumlarca planlama ve koruma çalışmalarının yapılması esastır.
- 1.5.11.** Bu planda gösterilen özel kanunlara tabi alan sınırlarında farklılıklar olduğunda, yetkili kurumlarca belirlenmiş olan sınırlar geçerlidir. Bu sınırlarda değişiklik olması durumunda, kabul edilen yeni sınırlar geçerli olacaktır.
- 1.5.12.** Ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde belirlenen milli parklar, tabiat parkları, özel çevre koruma alanları vb. gibi koruma alanları için onaylanmış planlar geçerlidir.
- 1.5.13.** Çalışma alanında yer alan sit alanları veya statülerinde ilgili idarece değişiklik yapılması durumunda, yeni sınır ve statüye göre işlem tesis edilecektir.
- 1.5.14.** Bu plan, plan kapsamında kullanılan sayısal verilerde değişiklik olması, uluslararası anlaşmalar, ulusal ve bölgesel düzeydeki strateji belgeleri, sektörel planlar gibi bu plana dayanak oluşturan belgelerde veya üst ölçekli planlarda değişiklik olması,

ulusal güvenliği tehdit eden unsurların ortaya çıkması, afet olaylarının meydana gelmesi veya eko-sistemde meydana gelebilecek bozulmalar gibi öngörülmeven durumların oluşması durumunda revize edilebilir.

- 1.5.15.** Çalışma alanı içerisinde, ilgili kuruluşlara tahsisi yapılmış ve devri tamamlanmış olan alanlar; bakanlıklarca veya ilgili idarelerce yapılıp onaylanacak imar planlarında tahsis amacına uygun olarak korunacaktır.
- 1.5.16.** Çalışma alanı içerisinde mevcutta faaliyet gösteren, ancak 3621 sayılı Kıyı Kanunu uyarınca onaylı planı olmayan, ruhsatsız, kaçak faaliyet gösteren tesislere ilişkin gerekli cezai ve yıkım işlemleri ilgili kanun hükümleri uyarınca yapılacaktır.
- 1.5.17.** Plan kapsamında yer alan ve bu planın ilk onay tarihinden önce yargı kararı veya bu planla aykırı bir karar getirilmemiş mevzuatına uygun olarak onaylanmış olan dolgu alanı ve kıyı yapılarına ait onaylı imar planları geçerlidir.
- 1.5.18.** “Askerî Alan”, “Askerî Güvenlik Bölgesi”, “Askerî Yasak Bölge”, “Askerî Eğitim ve Atış Alanı”, “Deniz Trafiği Yoğun, Seyir Güvenliği Riskli Bölge” konumundaki bölgelerde 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu ve ilgili mevzuata uyulacaktır. Bu bölgelerde yapılacak askeri amaçlı yeni kıyı yapıları ve/veya mevcut kıyı yapılarının kapasite artırımları ile ilgili işlemler yetkili/ilgili idarelerce öncelikli bölge kararları dikkate alınmaksızın yürütülebilir.
- 1.5.19.** Milli güvenliğe ilişkin kıyı yapılarında, gerektiğinde, bu planla belirlenen yatırım sürelerine ilişkin hükümler uygulanmaz.
- 1.5.20.** Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği’nce yayınlanan “Kamu ve Özel Sektör Tarafından Yapılacak Stratejik Önemi Haiz Tesislerin Belirlenmesinde Uyulacak Esas ve Kriterler”de belirtilen hükümlere uyulması zorunludur.
- 1.5.21.** Sahil Güvenlik Komutanlığının faaliyetlerinin özelliği gereği kıyıdan başka yerde yapılması mümkün olmayan Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı bağlama ve muhafaza amaçlı yapılar, gemi/bot karakolları ve destek birimi binaları yapılabilir.
- 1.5.22.** Bu planda gösterilen kıyı kenar çizgisi şematiktir. İlgili idareler planlama, projelendirme ve uygulamalarda, onaylı kıyı kenar çizgisini esas alacaklardır.
- 1.5.23.** Yetkili İdarelerce bu planın kararlarına uygun olarak onaylanan mekansal planlarda belirlenen tesis sayıları ve kapasiteleri, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü internet sitesinde yer alan “Öncelikli Tesis Sayı ve Kapasite Tablosu”nda güncelleme yapmak üzere Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne gönderilir.
- 1.5.24.** Bu planda belirlenen alt bölgelerde; kıyı koruma yapıları, tonoz, şamandıra, atık kabul tesisleri, enerji iletim ve dağıtım hatları, boru hatları, diğer iletim hatları ve diğer teknik altyapı ile bu yapılar ve kullanımların tamamlayıcısı niteliğinde ve

yapılması zorunlu alt ve üst yapı ve tesislerine ilişkin alt ölçekli planlar ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda yetkili idarece yürütülebilir. Onaylanan imar planları veri tabanına işlenmek üzere sayısal ortamda Bakanlığa gönderilir. Söz konusu tesisler/tesis alanları amacı dışında kullanılamazlar.

1.5.25. Deniz uçakları Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen noktalara iniş kalkış yapabilirler.

1.5.26. Bu planın onayından önce yapılan ancak imar planı henüz onaylanmamış olan kıyı yapılarının yetkili idarelerce planlı hale getirilmesi esastır. Onaylanan imar planları veri tabanına işlenmek üzere sayısal ortamda Bakanlığa gönderilir.

1.6 ÖZEL HÜKÜMLER

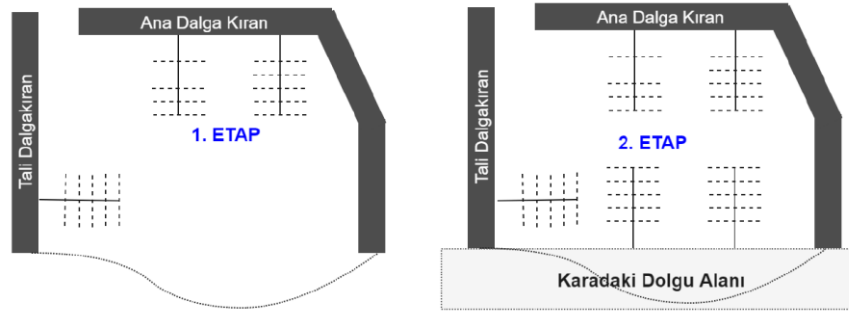
1.6.1. Deniz araçları; balıkçı barınağı, yat limanı, liman ve tonoz bağlama sistemi gibi bağlama ve muhafaza amaçlı yapılar dışında kalan alanlarda bırakılamaz, bağlanamaz. Tekneler plajlarda karaya çekilmek ve demir atmak suretiyle yanaşma yapamaz.

1.6.2. Plan bütününde belirlenmiş olan 1., 2. ve 3. öncelikli bölgelerde kıyı koruma yapıları şamandıralar, güneşlenme, rekreatif ve sportif amaçlı iskeleler, yolcu indirme/bindirme iskeleleri, turizm amaçlı sökülebilir kıyı tesisleri ve iskeleleri, kullanım amacına uygun olarak; morfolojik yapı, mevcut iskele ve tesisler arası uzaklık, kıyı arkası mülkiyet dokusu, deniz derinliği gibi fiziksel özellikler dikkate alınarak doğa temelli çözümler ile dolgu yapılmaksızın ilgili mevzuat kapsamında yetkili/ilgili idarelerce değerlendirilerek yapılabilir.

1.6.3. Bu plan kapsamındaki tüm alt bölgelerde yetkili idaresince kumluk veya çakıllık olduğu tespit edilen kıyı alanlarında denize girme, güneşlenme, amatör su sporları gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik rekreatif amaçlı iskele yapılamaz. Ancak, kumluk, çakıllık ve kayalık karakter gösteren kıyı alanlarında niteliği gereği su alanından başka türlü faydalanmanın mümkün olmadığı hallerde ilgili mevzuatta belirtilen standartlarda platform niteliği taşımayan rekreatif amaçlı iskelelere yetkili idaresince izin verilebilir.

- 1.6.4.** Kıyı alanı ve sahil şeridinde kamusal kullanım artırılabilecektir. Bu amaçla bu planda kentsel alanlar olarak gösterilen alanlar içerisinde gününbirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, yaya ve bisiklet yolları ile su sporlarına ilişkin tesisler imar planları ile oluşturulabilir. Bu planda kentsel alanlar olarak gösterilen alanlar dışında yapılmak istenen söz konusu tesisler ilgili mevzuatı çerçevesinde dolgu yapılmadan oluşturulabilir.
- 1.6.5.** Kıyı yapılarındaki giriş kanalı en büyük teknenin boyunun 2.5 katından daha az olamaz. Giriş kanalının ağız dalgası ve kumlanmaya karşı yılda 1 defa işleten kooperatif, işletmeci veya sorumlusu tarafından temizlenir.
- 1.6.6.** Balıkçı barınağı amaçlı imar planlarında etaplama yapılacak olup 1. etapta tekne bağlama yeri olarak öncelikli olarak ana-tali dalgakırandan ve iskeleden başlanılacak olup 2. etapta ise fizibilite raporunda belirtilen kapasite dolduktan sonra kıyıya dolgu yoluyla bağlama alanları oluşturulabilecektir.

- 1.6.7.** Kıyının kara tarafına getirilecek imar planı kararlarında açıklama raporunda yer alan kıyı silüeti çalışmaları çerçevesinde belirlenen ilkelere uyularak kıyı silüetinin ve doğal yapının dikkate alınması esastır. Kıyı Silüeti çalışması yapılmamış alanlarda Kıyı kenar çizgisinin deniz tarafından görülebilen alanlarda yapılacak kitle, gabari, yükseklik, renk vb. yapılaşma kararları Büyükşehir ve İlçe Belediyelerince oluşturulacak Komisyonun kararı ile belirlenebilir.

Afetlere ve İklim Değişikliğine Bağlı Muhtemel Risklere İlişkin Hükümler

- 1.6.8.** Çalışma alanında “Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik”, “Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği” ile “Türkiye Kıyısı Ve Liman Yapıları Deprem Yönetmeliği” hükümlerine uyulması zorunludur.
- 1.6.9.** Bu planda 1. ve 2. Öncelikli bölge olarak gösterilmiş olsa bile dere ağızlarına kıyı koruma yapısı dışında kıyı yapısı yapılamaz. Dere düzenleme ve taşkın ıslah yapıları kıyı koruma yapısı olarak değerlendirilir.
- 1.6.10.** Mevcut kıyı yapılarının ilgili idarelerince afet riskleri açısından incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması esastır.

- 1.6.11.** Bu plan kapsamındaki alanlarda üst ölçekli mekânsal planlar ile kıyı yapılarına ilişkin alt ölçekli planlarda arazi kullanım kararlarının, yer seçimi ve yapılaşma esasları belirlenirken, ilgili idarece kıyı alanı afet riskleri, iklim değişikliğinden kaynaklı olası riskler ve diğer doğal afetler ve deprem riski açısından gerekli inceleme ve değerlendirmeler yapılarak gerekli önlemler alınacak ve alt ölçekli planlarda plan hükmü oluşturulacaktır.
- 1.6.12.** Kıyı yapıları imar planına esas yer bilimsel etüt raporları hazırlanması zorunludur. Aktif fay hatlarının bulunduğu alanlarda, taşkın riski bulunan alanlarda ve sınırlama riski yüksek alanlarda, yapılacak etütler doğrultusunda gerekli önlemlerin plan kararına dönüştürülmesi zorunludur.
- 1.6.13.** Karadeniz Sahil Yolu'nun ve risk altında olan karayollarının yağış sularının denize ulaşmasına engel olan bölümlerinde menfezlerin kapasitesi artırılacak, ani oluşan taşkınların denize iletilmesini için ilgili idarece tespit edilen noktalarda su hatları ve tüneller oluşturulacaktır.
- 1.6.14.** Çalışma alanında yapılacak kıyı yapılarında doğa temelli çözümler kullanılacaktır.
- 1.6.15.** İklim değişikliğine bağlı muhtemel risklerin ya da diğer doğal afet tehlikelerinin olduğu alanlarda yer alan kıyı yapılarına ilişkin ilgili idarece detaylı analizler yapılarak, riskli durumda olan kıyı yapıları belirlenecek ve gerekli iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.
- 1.6.16.** Kıyı yapılarına ilişkin mekansal planların hazırlanmasında, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından havza ölçeğinde risk analizleri yapılarak hazırlanan Taşkın Yönetim Planlarında yer alan taşkın tehlike ve risk analizlerinin sonuçları değerlendirilecek, yönetim planlarında tanımlanan tedbirler alt ölçekli planlara yansıtılacaktır.
- 1.6.17.** Su yükselmesi tehlikesi altındaki alanlarda farklı mekansal plan ölçeklerinde deniz seviyesine yakın bölgelerde drenaj kanalları, su tahliye kanalları ve menfezler yapılacak ve mevcutlarının kapasitelerinin geliştirilmesine dönük plan kararlarına yer verilecektir.
- 1.6.18.** Ani ve şiddetli yağmurların drenaj sistemi üzerindeki yükünü azaltmak amacıyla kıyı alanlarında yağmur bahçeleri, geçirimli döşeme ve yüzeyler, sünger parklar, yağmur hendekleri, su tutma ve biriktirme havuzları gibi yağmur suyu yönetim çözümleri uygulanacaktır.

Kıyı Alanı Ve Sahil Şeridinin Kullanımına İlişkin Hükümler

1.6.19. Bu alanlarda doğal varlıkların ve ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı esastır.

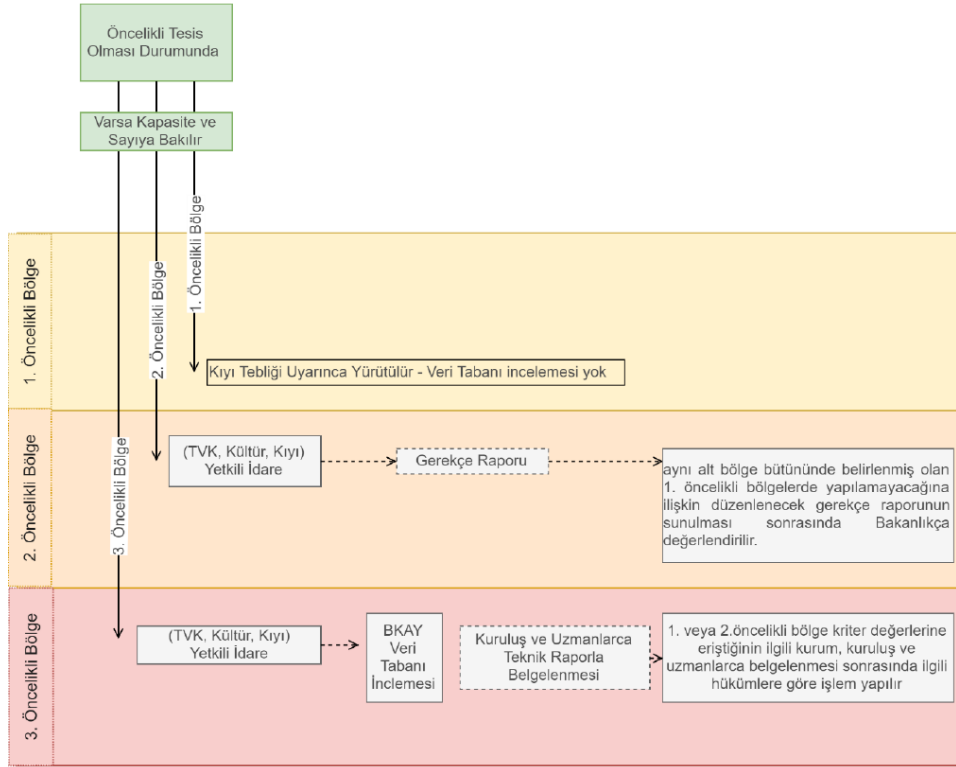
1.6.20. Bu alanların kamusal kullanımını artırılacaktır. Bu amaçla günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, yaya ve bisiklet yolları ile su sporlarına ilişkin tesisler ve kıyı tahkimatı esaslı altyapılar (mahmuz vb.) alt ölçekli planlar ile oluşturulabilecektir.

1.6.21. Kıyı alanlarında, kıyı alanının korunmasında, biyolojik ve doğal çeşitliliğin muhafaza edilmesinde ve deniz ve kara canlıları ile bunların yaşam çevrelerinin üretkenliğinin sürdürülmesi ve koruma-kullanma dengesinin sağlanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

1.6.22. Kıyı alanları ve yakın çevresindeki sulak alanlar, nehirler, deltalar, lagünler ve benzeri su kaynakları korunacak, zarar görmüş olanlar onarılacaktır.

1.6.23. Plaj alanlarının kamu yararı amacıyla ve herkesin eşit ve serbest kullanımına olanak verecek şekilde kullanımının sağlanması esastır. Kumsal alanların plaj olabilecek bölümleri, plaj olarak düzenlenebilir.

Öncelikli Kıyı Yapılarına İlişkin Hükümler

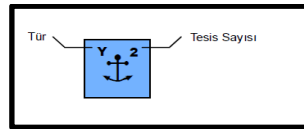
1.6.24. Bu plan kapsamındaki alt bölgelerde yapılabilecek öncelikli tesislerin türlerine göre sayı ve kapasiteleri belirlenmiş olup belirlenmiş olan toplam sayı ve kapasiteler ilgili plan paftalarında ve “Öncelikli Tesis Sayı ve Kapasite Tablosu”nda verilmiştir. Yetkili idarelerin bu sayı ve kapasiteler kapsamında imar planlarını yürütmesi esastır. İmar planı teklifleri, belirlenen sayı ve kapasiteler kapsamında değerlendirilmeye üzere yetkili idarelerce Bakanlığa gönderilir. Onaylanarak kesinleşen imar planları, tesislerin sayı ve kapasiteleri açık olarak belirtilerek, Öncelikli Tesis Sayı ve Kapasite Tablosu ile veri tabanında düzenleme yapılmak üzere Bakanlığa gönderilir, Bakanlıkça söz konusu veriler doğrultusunda tablo güncellenerek <https://mpgm.csb.gov.tr/> adresinde yayınlanır.

1.6.25. Bu planda öncelikli tesis olarak yer alan kıyı yapılarına ilişkin yeni teklifler ilk olarak 1. öncelikli bölgelerden başlamak üzere yetkili idarece planda yer alan öncelikler ve varsa sayı/kapasiteler çerçevesinde değerlendirilir.

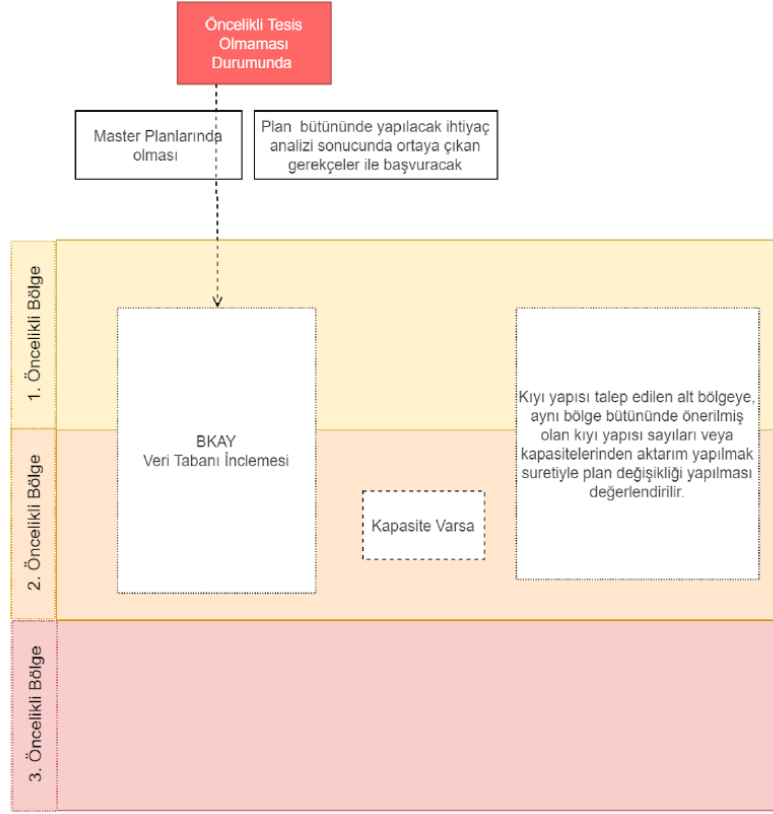
1.6.26. Bu planda öncelikli tesis olarak yer alan kıyı yapılarına ilişkin alt bölgelerde planla belirlenen sayılar veya varsa kapasiteler çerçevesinde;

1.6.26.1. 1.öncelikli bölgelerde gelen kıyı yapısı teklifleri kıyı tebliği uyarınca ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda veri tabanı incelemesine gerek kalmaksızın yetkili idarece değerlendirilir.

- 1.6.26.2.** İlgili alt bölgede “1. öncelikli bölge” bulunmaması durumunda “2. öncelikli bölgelerde” yetkili idarelerce ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda veri tabanı incelemesine gerek kalmaksızın değerlendirilir.
- 1.6.26.3.** 2. öncelikli bölgelerde gelen kıyı yapısı teklifleri, söz konusu kıyı yapısının aynı alt bölge bütününde belirlenmiş olan 1. öncelikli bölgede yapılamayacağına ilişkin teknik gerekçe raporu düzenlenerek yetkili idarelere iletilmesi sonrasında değerlendirmek üzere Bakanlığa sunulur.
- 1.6.26.4.** 3. öncelikli bölgelerde gelen kıyı yapısı teklifleri öncelikle Bakanlıkça yapılacak veri tabanı incelemesinin ardından, ilgili alanın yer aldığı alt bölgenin önceliğini belirleyen çok kriterli karar verme yöntemi kapsamında yer alan kriterlerin değerlerinin 1. veya 2. öncelikli bölge kriter değerlerine eriştiğinin ilgili kurum, kuruluş ve/veya uzmanlarca belgelenmesi sonrasında değerlendirilir. Erişilen kriter değeri 1. öncelikli bölge değeri ise 1.6.26.1 hükmü doğrultusunda, 2. öncelikli bölge değeri ise konusuna göre 1.6.26.2 yada 1.6.26.3 hükümleri doğrultusunda değerlendirme yapılır.
- 1.6.27.** Bu planda yer alan mevcut/planlı tesisler olarak gösterilen ve öncelikli tesis olarak öngörülen kıyı yapılarında fonksiyon değişiklikleri önerileri, önerilen fonksiyonun öncelikli tesisler içerisinde olması durumunda, bu plan ile belirlenen kapasite ve öncelikler çerçevesinde değerlendirilir. Ancak önerilen fonksiyonun öncelikli tesisler içerisinde olmadığı durumlarda ise ihtiyacın varsa sektörel planlar çerçevesinde değerlendirilerek, yok ise ilgili kurum tarafından gerekçeli görüş ile teklif edilmesi durumunda öncelikli bölge hükümlerine göre yetkili idarece değerlendirilebilir. Bu kapsamda onaylanarak kesinleşen imar planları, tesislerin sayı ve kapasiteleri açık olarak belirtilerek, Öncelikli Tesis Sayı Ve Kapasite Tablosu ile veri tabanında düzenleme yapılmak üzere Bakanlığa gönderilir.
- 1.6.28.** Bu planda öncelikli tesis olarak gösterilen mevcut kıyı yapılarında kapasite artışı teklifleri; planda yer alan öncelikler ve varsa kapasiteler çerçevesinde yetkili idarece değerlendirilir.

Öncelikli Olmayan Kıyı Yapılarına İlişkin Hükümler

1.6.29. Kıyı yapısı önerileri bu planın öncelikli tesis kararları çerçevesinde değerlendirmeye alınır.

1.6.30. Bu planda öncelikli tesis olarak yer almayan mevcut/planlı kıyı yapılarına ilişkin kapasite artışı teklifleri; 1. öncelikli bölgelerde ise mevcut kapasitesinin %60'nını, 2. öncelikli bölgelerde mevcut kapasitesinin %80'ini geçen tesisler için, ihtiyacın varsa sektörel planlar çerçevesinde değerlendirilerek, yok ise kurumun gerekçeli görüşü ile ilgili idaresince teklif edilmesi durumunda yetkili idarece değerlendirilebilir. Bu kapsamda onaylanarak kesinleşen imar planları, tesislerin sayı ve kapasiteleri açık olarak belirtilerek, Öncelikli Tesis Sayı ve Kapasite Tablosu ile veritabanında düzenleme yapılmak üzere Bakanlığa gönderilir.

1.6.31. Bu planda yer alan mevcut/planlı tesisler olarak gösterilen ancak öncelikli tesis olarak öngörülmemeyen kıyı yapılarında fonksiyon değişiklikleri önerileri, önerilen fonksiyonun öncelikli tesis olması durumunda bu plan ile belirlenen kapasite ve öncelikler çerçevesinde; öncelikli tesis olmaması durumunda ise, ihtiyacın varsa sektörel planlar çerçevesinde değerlendirilerek, yok ise kurumun gerekçeli görüşü ile teklif edilmesi durumunda öncelikli bölge hükümlerine göre yetkili idarece değerlendirilebilir. Bu kapsamda onaylanarak kesinleşen imar planları, tesislerin sayı ve kapasiteleri açık olarak belirtilerek, Öncelikli Tesis Sayı Ve Kapasite Tablosu ile veritabanında düzenleme yapılmak üzere Bakanlığa gönderilir.

1.6.32. Bu planda öncelikli tesis olarak öngörülmeyen ancak ilgili kurumların master planlarında yer alan veya ilgili kurumca plan bütününde yapılacak ihtiyaç analizi çerçevesinde gerekçeleri ortaya konulan kıyı yapılarına ilişkin, bu planın veri tabanında yer alan çok kriterli karar verme yöntemi kapsamında kriter değerlerinin, 1. ve 2. öncelikli bölge kriter değerlerinde olduğunun ilgili kurum, kuruluş ve uzmanlarca belgelenmesi sonrasında bu planda değişiklik yapılmasına ilişkin hazırlanacak plan değişikliği teklifi, gerekçe raporu ile birlikte değerlendirilmek üzere Bakanlığa sunulur. Bakanlıkça uygun görülmesi halinde kıyı yapısı talep edilen alt bölgeye, plan bütününde önerilmiş olan kıyı yapısı sayıları veya kapasitelerinden aktarım yapılmak suretiyle plan değişikliği yapılması değerlendirilir.

Balıkçı Barınaklarına İlişkin Hükümler

1.6.33. Çalışma alanı içerisinde mevcutta yer alan balıkçı barınaklarının imar planları öncelikli olarak ilgili idarelerince hazırlatılarak yetkili idareye sunulacaktır.

1.6.34. Balıkçı barınaklarında planlı tesislerde kapasite tespiti ilgili liman başkanlıklarınca yapılacaktır.

1.6.35. Balıkçı barınaklarında geri sahada soğutma-dondurma olanakları, tekne bakım alanları kıyıda yapılması zorunlu olan yapı ve tesislere hizmet veren ve kıyının kamu yararına kullanılmasını sağlayan dalgakıran, bağlama rıhtımı, ağ kurutma sahası, çekek yeri ve takılıp sökülebilir elemanlarla inşa edilen yönetim birimi, deniz feneri, trafo, su deposu, çekek rampası, çöp toplama konteynerleri, yangın şebekesi veya yangın söndürme sistemi ve itfaiye tesisi, lift sistemi, deniz ürünleri satış üniteleri vb yapılabilir.

1.6.36. Balıkçı barınaklarında amaç dışı kullanımlara ilgili idarece izin verilemez.

1.6.37. Balıkçı barınaklarının yapım ve kullanım aşamasında, dolgu malzemelerinin çeşitli etkenlerle deniz içine yayılmak suretiyle sığlaşmaya ve deniz kirliliğine sebebiyet vermemesi için, öncelikle anroşman ve beton perde gibi yapısal önlemler alınacaktır. İnşaat ve hafriyat sırasında parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve toksik madde kullanılmayacaktır.

1.6.38. Balıkçı barınaklarının, yapılacağı alanda sediman hareketine (longshore sediment transport – kıyı boyu sediman taşınımı) engel olup olmayacağı proje aşamasında, güncel yazılımlar ile modellenerek gerekli önlemler proje aşamasında alınacaktır.

1.6.39. Balıkçı barınakları sediman hareketi açısından yoğun olan akarsular ile denizin birleştiği alanlarda yer seçmeyecektir. Mümkün olmadığı durumlarda bölgenin sediman hareketi güncel yazılımlar ile modellenerek, gerekli önlemler proje aşamasında alınacaktır.

Su Ürünleri Tesisleri ve Yetiştiriciliğine İlişkin Hükümler

- 1.6.40.** Çalışma alanı içerisinde kara tarafında yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine ilişkin yeni ruhsat ve ruhsat yenileme işlemlerinde ilgili idare tarafından yer altı suyu seviyesi tespiti yapılır. Yeraltı suyu seviyesinin kritik seviyelerde olduğu durumlarda ilgili idarece gerekli önlemler alınarak yer altı suyunun kullanımı konusunda sınırlama getirilebilir.
- 1.6.41.** İlgili idarelerce hazırlanacak Su Ürünleri Master Planlarında belirlenen alanlarda ve/veya bu planda öncelikli tesis olarak gösterilmiş olan alt bölgelerde su ürünleri yetiştiriciliği yapılabilir. Su ürünleri master planında belirlenmiş olan su ürünleri yetiştiriciliği alanları bu planın veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir.
- 1.6.42.** Su ürünleri master planı yapılıncaya kadar yeni su ürünleri yetiştiriciliği alanları, bu planın planlama ilkeleri, hedefleri, kararları ve hükümleri çerçevesinde Tarım ve Orman Bakanlığınca oluşturulacak ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın da yer alacağı, Komisyon maarifetiyle belirlenir. Bu kapsamda belirlenen alanlar bu planın veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir.
- 1.6.43.** Su ürünleri yetiştiriciliğinin yapıldığı deniz yüzey kiralama alanlarının altında kabuklu deniz canlısı yetiştiriciliği Tarım ve Orman Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü ile yapılabilir.
- 1.6.44.** Denizde işletme ruhsat verilecek kabuklu deniz canlısı yetiştiricilik alanlarının uygun koşulların sağlanması halinde öncelikle mevcut balık çiftliklerinin yakın çevresinde yer seçmesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü doğrultusunda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından değerlendirilir.
- 1.6.45.** Balık çiftliklerinden bağımsız olarak yapılmak istenen kabuklu deniz canlısı yetiştiricilik alanları, ekosisteme olumsuz etkilerinin olmaması kaydıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü doğrultusunda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından değerlendirilir.
- 1.6.46.** Denizlerde faaliyet gösteren su ürünleri tesislerinin çevresel yönetimine ilişkin; yer seçimi, su kalitesi ve üretim kapasitesinin belirlenmesi açısından Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uyulması gerekmektedir.

1.6.47. Denizlerde su ürünleri yetiştiriciliği yapılacak alanlar ile birlikte bu alanlara lojistik hizmet veren kıyı bölgesinde yer alacak tesisler, Tarım ve Orman Bakanlığınca oluşturulacak ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün de yer alacağı Komisyon marifetiyle bu planın planlama ilkeleri, hedefleri, kararları ve hükümleri çerçevesinde belirlenir.

Plaj ve Kumsallara İlişkin Hükümler

1.6.48. Plaj ve kumsallar çekek yeri olarak kullanılamaz.

1.6.49. Bu plan kapsamında yer alan, halkın kullanımına açık plaj/kumsallarda, kıyının bütünlüğünü bozamaz ve kamusal geçiş engellenemez.

Koruma Alanlarına İlişkin Hükümler

1.6.50. Deniz ekosistemi açısından hassas olan, canlı yaşamını tehdit eden veya olumsuz etkileyecek olan durumlarda veya dönemlerde kıyı alanlarına erişim ilgili idare tarafından kısıtlanabilir veya yasaklanabilir.

1.6.51. Kıyı alanlarındaki ve yakın çevresindeki, nehirler ve benzeri su kaynakları korunacak, zarar görmüş olanlar ilgili idarece rehabilite edilecektir.

1.6.52. Sulak alan niteliğindeki, ancak henüz sulak alan statüsü kazanmamış alanların sulak alan statüsü kazanabilmesi için gerekli çalışmalar ilgili idarece yapılacaktır. Sulak alan ilan edilen alanlarda, sulak alan yönetim planları oluşturuluncaya kadar sulak alanların korunması yönetmeliği hükümlerine uyulacaktır. Ulusal Sulak Alan Komisyonu (USAK) tarafından yönetim planı oluşturulması durumunda, yönetim planı hükümleri geçerli olacaktır.

Çevre Korumaya İlişkin Hükümler

1.6.53. Bu Plan kapsamında yer alan havzalar bazında kara ve su ortamını kirletici hiçbir faaliyete izin verilmez.

1.6.54. Akarsu yatakları içerisinde, dere yatağı kesitini daraltacak veya mevcut sanat yapılarının tıkanmalarına neden olacak herhangi bir kıyı yapısı yapılamaz. Ancak ihtiyaç olması halinde kıyı yapısı yapılmak istenen akarsuya ilişkin hazırlanacak modelleme çalışmasının Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülmesi halinde, kıyı yapısı teklifi ilgili idarece değerlendirilir.

1.6.55. Doğal yaşam alanlarında çevre kirliliğinin önlenmesi için her türlü önlem ilgili idaresince alınacaktır.

1.6.56. Çalışma alanı içerisinde denize dökülen akarsular üzerinde yapılacak baraj ve regülatör faaliyetlerinde "Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliği"ne uyulacaktır.

1.6.57. Kontrollü sediment birikimini sağlamak ve/veya artırmak amacıyla alınabilecek çeşitli yapısal önlemler için arazi çalışmaları, fiziksel ve matematiksel model çalışmaları yapılacaktır.

Su Sporlarına İlişkin Hükümler

1.6.58. Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca talep edilen her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonları bu planla belirlenen alt bölgelerde ilgili kurumların uygun görüşü ile 3621 Sayılı Kıyı Kanunu ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yapılabilir.

1.6.59. Turizm amaçlı su altı ve su üstü sportif faaliyetlerde 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerine uyulması zorunludur.